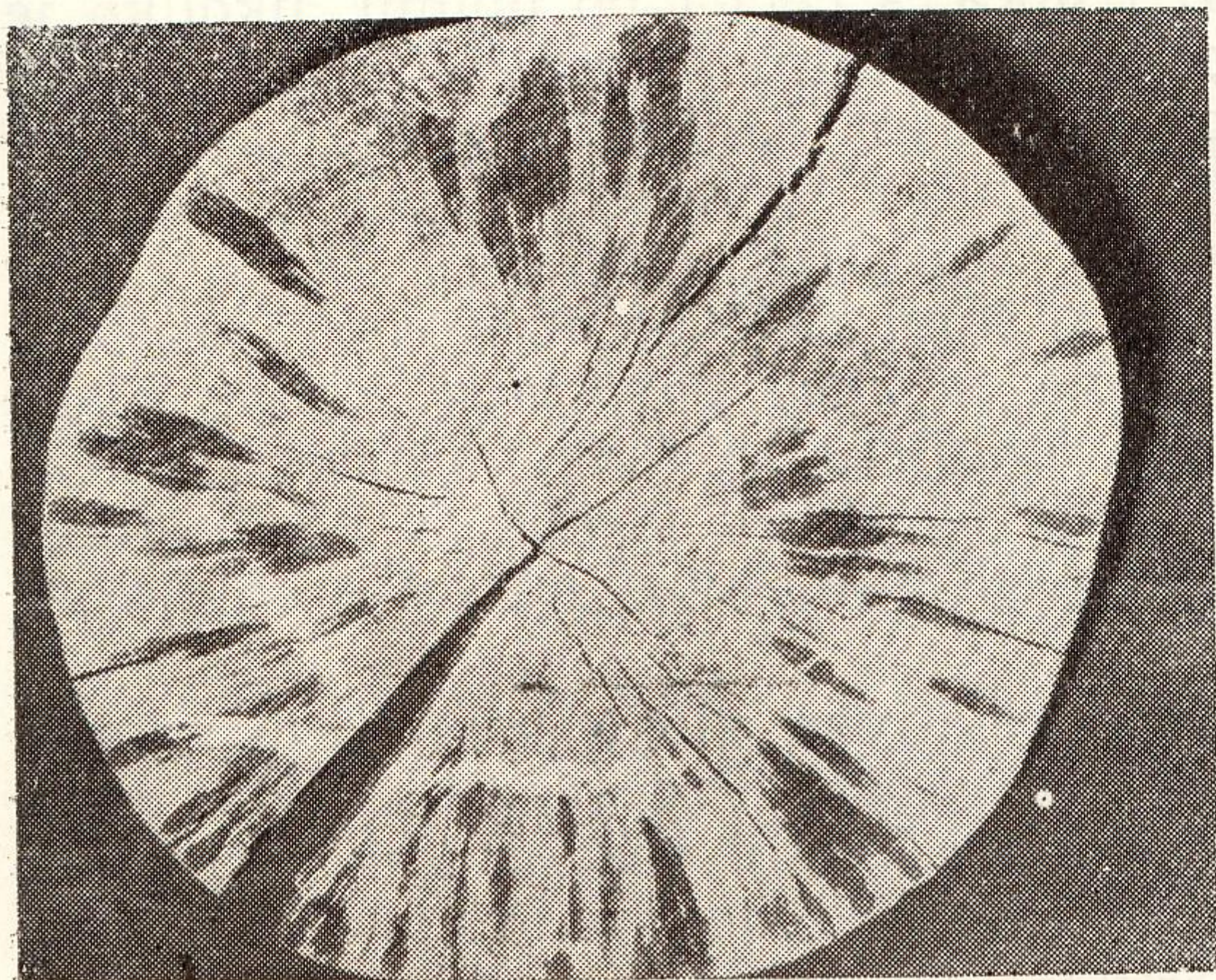
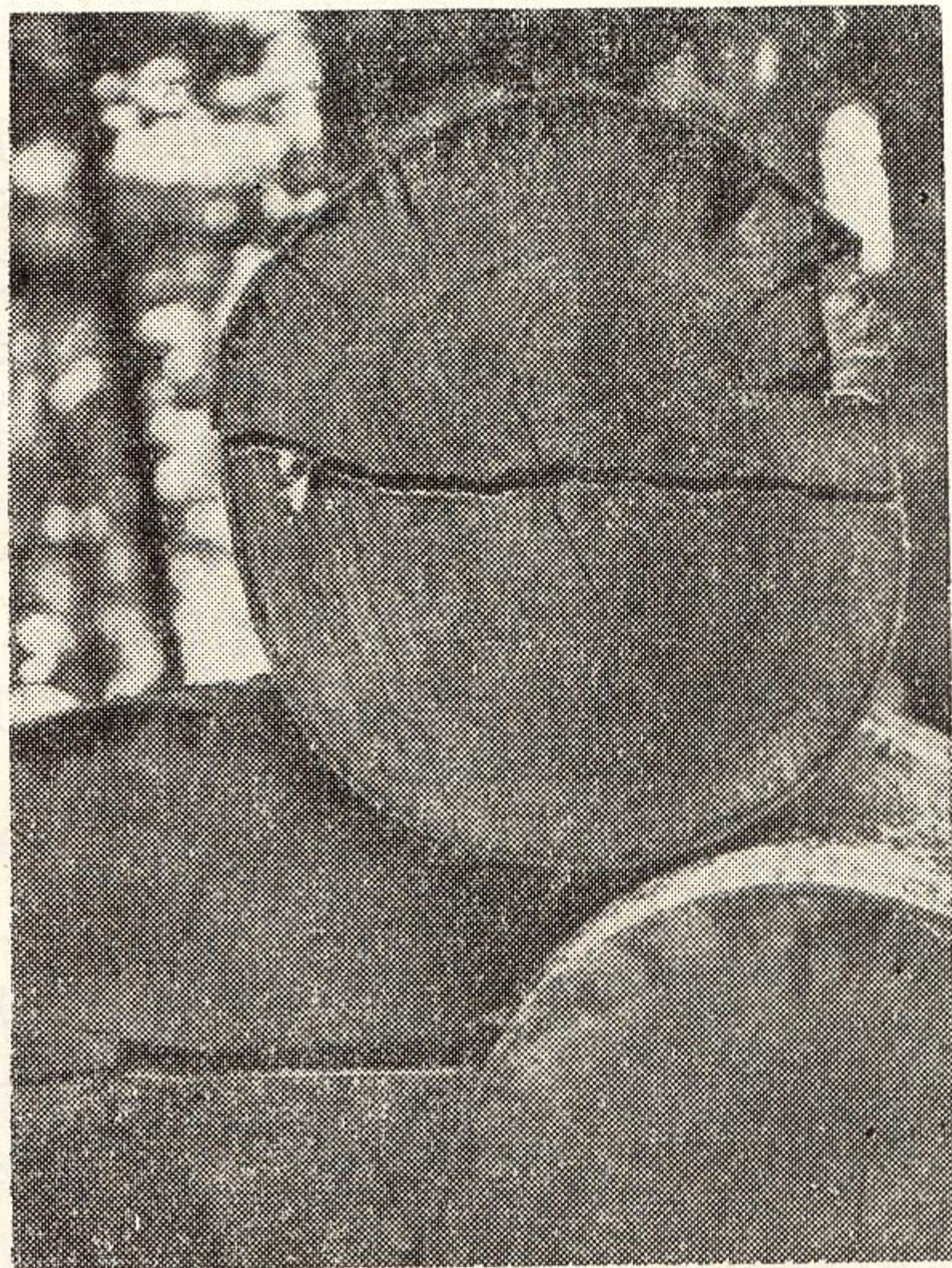

principe, koji usporavaju klijanje spora gljiva, razarača drvene membrane, i prodiranje micelije u unutrašnjost trupca. Broj ovih organizama je vrlo veliki. Glavne vrste pripadaju rodovima: *Penicillium*, u kome ima vrsta koje prodiru dublje u beljiku (*P. divaricatum* — prouzrokovatelj žute obojenosti beljike hrasta, javora, topole i dr.), zatim *Aspergillus*, *Trichoderma* (česta vrsta je *T. viride* u četinarskoj beljici), *Fusarium* (crvenkasta obojenost drveta), *Graphium* (crnkasta obojenost na čelima bukovih trupaca), *Monilia* (narandžasta obojenost drveta) itd.

Sl. 82 — Obojenost čela bukovih trupaca od *Bispora monillioides* (original)

Sl. 83 — Razvoj gljivice *Penicillium rubrum* s čela bukovih trupaca posle izrade (original)

Razvoj saprofita-razarača drvene membrane i druge mikoflore u trupcima zavisi od raznih uslova, koji će se ovde izložiti.

Uslovi za razvoj truleži u trupcima

Uslovi za procese truleži u trupcima zavise uglavnom od: a) temperature, b) vlage drveta, c) relativne vlage, d) vrste drveta, e) vrste gljivičnog organizma, f) vremena seče, g) godišnjeg doba, h) stanja trupca i i) zaraženosti stabala u okolini.

a) **Temperatura.** Ranije je izloženo da se saprofitne gljive, koje prouzrokuju dekompoziciju celuloze i ligninskih materija, najbolje razvijaju u granicama od 20—30°C, zavisno od vrste organizma, vrste drveta i vlage u njemu. Prema tome, iznad i ispod ove granice nastaju sve nepovoljniji uslovi za proces truleži. Ovi uslovi jednog momenta prestaju, tako da se micelija ili održava u latentnom stanju ili izumire u zavisnosti od vremena i temperature. Kardinalne tačke na kojima prestaje razvoj gljiva različito su udaljene od optimalne temperature.

Kada bi se temperaturne granice razvoja odnosile samo na temperaturu vazduha, onda bi u prirodi bilo momenata, kada bi proces truleži prestao (zimi ili leti). Ali ne treba zaboraviti činjenicu da je drvo slab provodnik toplote i da temperatura u njegovim tkivima nije jednaka sa temperaturom spoljnog vazduha, niti da drvo naglo reaguje na spoljne temperaturne promene. Zbog toga bi teoriski u samom drvetu skoro uvek